

OBSAH

Předmluva

<i>Karel Hrubý a Stanislav Brouček</i>	7
--	---

Slavnostní zahájení

<i>Václav Havel: Pozdrav účastníkům setkání</i>	10
<i>Karel Malý: Univerzita Karlova – její minulost a budoucnost</i>	12
<i>Otto Pick: Politický význam exilu</i>	15

ČÁST I. Odchod za hranice

<i>Jaroslav Krejčí: Emigrace a exily v dějinné perspektivě</i>	21
<i>Libuše Paukertová: Několik základních údajů o odchodech z Československa, 1948–1991</i>	25
<i>Ota Ulč: Profil a motivy uprchlíků poslední komunistické vlny</i>	32
<i>Miloš Trapl: Česká politická emigrace ve 20. století (1914–1989)</i>	36
<i>Daniela Langerová: Opustíš-li mne, nezahyneš</i>	45

ČÁST II. Adaptace v novém prostředí

<i>Marta Hrušovská, Jiří Kozák, Helena Miškufová, Dagmar Takácsová: České etnikum na Slovensku</i>	51
<i>Evžen Topinka: Některá fakta o represáliích proti Čechům v bývalém Sovětském svazu</i>	63
<i>Nada Valášková: Z Čech do Ameriky, z Ameriky do Ruska. Nerealizovaný projekt druhotné migrace</i>	67
<i>Stanislav Kužel, Radovan Haluzík: Čeští obyvatelé severobosenských vesnic ve světle archivních a terénních výzkumů. Zpráva o krajanech, jejichž rodiny během jednoho sta let třikrát utíkaly před etnickou a náboženskou nenávistí</i>	74
<i>Jana Pospíšilová: Češky v Bosně. Autobiografická vyprávění o manželství na pozadí války</i>	81
<i>Vera Mayer: Češi ve Vídni: Migrační a emancipační procesy české menšiny ve Vídni</i>	89
<i>Lenka Kosová: Integrace a asimilace českých a slovenských exulantů z roku 1968 ve Švýcarsku</i>	101

<i>Arnošt Skoupý: Krajanské spolky jako způsob adaptace. Některé poznatky ze studia historie krajanských spolků ve Švýcarsku</i>	108
<i>Mirek Kabela: Psychické problémy migrantů</i>	112
<i>Ján Botík: Adaptácia českej komunity v argentínskom Chacu</i>	124
<i>Ivo Bartoček, Jaromír Pavlíček: Topografie krajanské přítomnosti v Latinské Americe. Minulost a přítomnost</i>	129
<i>Jaroslava Moserová: Vzdálení a blízcí. Češi v Austrálii</i>	136

ČÁST III. Komunikace s domovem

<i>Mojmír Povolný: Mluvím k vám: Komunikace mezi exilem a domovem 1948–1989</i>	141
<i>Erazim Kohák: Po stopách ideje státu českého</i>	151
<i>Antonín Měšťan: Exilová literatura</i>	157
<i>Karel Trinkewitz: Výtvarné umění v exilu</i>	163
<i>Jan Milič Lochman: Ekumenická a akademická služba exilu</i>	174
<i>Ivan Cikl: K otázkám komunikace. Zkušenosti z Nového Zélandu</i>	178
<i>Jan Stránský: Adaptace a integrace druhé generace</i>	182
<i>Olga Kopecká: Vysílání rozhlasových stanic Svobodná Evropa a Hlas Ameriky do Československa a do České republiky</i>	184
<i>Iva Heroldová: Formy a způsob komunikace starších skupin zahraničních Čechů (18. a počátek 19. století)</i>	190
<i>Alexandr Vondra: Češi doma a v zahraničí – problémy s komunikací?</i>	197
<i>Ivan Dubovický: Komunikace mezi exilem a domovem jako mezikulturní jev</i>	203
<i>Vilém Prečan: Poznámky ke studiu vztahů mezi exilem a domácí antitotalitní rezistencí v 70. a 80. letech</i>	213
<i>Zdeněk Pavlík: Komunikace mezi emigranty, exulanty a domovem</i>	222
<i>Zdeněk Uherek: Potomci českých imigrantů do Sarajeva a společnost v ČR</i>	231
<i>Eva Střížovská: Trochu historie vzniku Českého dialogu a začátku komunikace mezi Čechy doma i ve světě</i>	238
<i>Milena Secká: Náprstkova krajanská knihovna</i>	243
<i>Stanislav Brouček: Od „krajanské péče“ k narovnanému vztahu. Emigrace a domov mezi válkami, srovnání se současným stavem</i>	247

ČÁST IV. Dodatky

<i>Jaroslav Fiala: Kapitola z dějin volyňských Čechů. Osudy evangelického faráře</i>	255
<i>Blanka Karlsson: Bohemika a válečná kořist v některých knihovnách a zámcích ve Švédsku</i>	259
<i>Jan Šnýdr Michal: Hospodářský vývoj 1948–1989 a jeho dědictví</i>	272

ČÁST V. Výběr z diskuse . . . . .

<i>Autoři příspěvků a moderátoři sympozia</i>	337
---	-----